

אור השבת

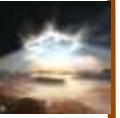
הדלקת נרות - 19:09

מוצאי שבת - 20:08

* עפ"י זמני ת"א

"והמשכילים יזהירו כוזהר הרקיע"

פרשת עקב פותחת בפסוק: "וזהי עקב תשמעו... מעיר רשי": "אם המצוות הקלות, שאדם דש בעקביו (שאדם דורך עליהן ומזלזל בהן), תשמעו - אז ה' ישמור את הבטחתו לחייביב לישראל כפי שמפורט בהמשך פרשתנו.

שואל ר' מנחם מנדל מקוצק: האם אפשר לומר על ישראל, שהם דשים בעקב ומזלזלים בחלק מן המצוות, הקרויות בפיהם "מצוות קלות"? והלא למדנו בפרקי אבות: "זהו זהיר במצווה קלה כבחמורה, שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות!!"

"אלא", אומר הרבי מקוצק, "בוא וראה איזוהי מצווה שאדם דש בעקביו, פשוטו כמשמעו, כדי לקיימה? זוהי מצוות ישוב ארץ ישראל, החליכה על אדמת הארץ הקדושה והישיבה בארץ היא מצווה מן התורה. אולם רבים בישראל חושבים זאת כמצווה קלה, שאפשר להתעלם ממנה. כנגדם אומר הכתוב כאן: "וזהי עקב תשמעו" - אם תשמעו כראוי את המצווה שאדם מקיים בעקב - בחליכה על אדמת ארץ ישראל, יקיים גם ה' את הבטחתו לחייביב לכם, ככתוב: "ושמר ה' אלוקיך לך את חברית ואת אחסד... ואהבך וברכך וזהררך". יח"ר שיתקיימו בנו הברכות האמורות בפרשה ובתורה כולה. אמן. שבת שלום!

"בוא וראה שלא כמידת הקב"ה מידת בשר ודם. מידת בשר ודם - אדם נותן סם (חומר מרפא) למחירו - לזה (לחולי מסויים) יפה! (הסם טוב ומועיל) ולזה קשה (הסם עלול להזיק)! אבל הקב"ה אינו כן: נתן תורה לישראל - סם חיים לכל גופם, שנאמר: 'ולכל משרו מרפא' (משלי)" - רב יהודה בר חייא -

אולם אם הדפים מחברים מחמת שלא נחתכו בדפוס, אסור להפרידם. נייר טואלט שחתכוהו במספריים להשתמש בו בשבת, ונמצאו דפים מחוברים, חש להקל לפותחם, כיוון שאינם מחוברים ממש אלא נראים כמחוברים מחמת לחץ החיתוך.

וכן טיטולים שנמצאו דבוקים אחד לשני, מותר להפרידם בשבת.

צמר גפן: במקום צורך גדול או צורך מצווה, יש להקל לחתוך צמר גפן בשבת.

שקיות מזון: שקיות חלב וחבילות מזון סגורות, מותר לקרוע את הנייר או את השקית, כדי להוציא את המזון מתוכו.

תווית בגד: אם לא הספיקו בערב שבת להסיר מבגד חדש את חוט הפלסטיק עם התווית של בית החרושת, מותר לחתוך את החוט בשבת. חאת משום שהתווית הזו אינה צמודה לבגד וממילא אינה נחשבת תפורה אליו.

שאלה בנושא "קריעת ניילונית בשבת" (הרב ישראל סמט) **ש:** האם מותר, בשבת, לקרוע ניילונית (ניילון נצמד), ביד, כדי לכסות כלי אוכל שיש בתוכו מאכל, ואם יש הבדל בין שבת ליו"ט? (אין הכוונה להשתמש בסכין החיתוך שמוצמד לאריזה, אלא קריעת הניילון באמצעות היד)

ת: קריעת ניילון בשבת לשם כיסוי וכיו"ב יש בה תיקון, ועל כן היא אסורה בשבת וביו"ט.

מתוך יקוט יוסף

פינת ההלכה

מלאכת קורע

אב מלאכה: הקורע מהבגד כדי לתקנו, הרי הוא עובר על מלאכת 'קורע', אבל הקורע שלא על מנת לתקן, אינו אסור מן התורה אלא מדברי חכמים כיוון שהוא מקלקל.

תולדת הקורע: המפריד דפים דבוקים זה לזה על מנת לתקן, הריהו עובר על תולדת קורע, וחייב.

כבוד הבריות: יש להקפיד להכין מערב שבת נייר טואלט חתוך. ומכל מקום אם נקלע למקום שאין שם נייר חתוך, התיירו חכמים לחתוך בשבת מפני כבוד הבריות, וכדי שיוכל להתפלל בטהרה ובנקיות. אלא שיקפיד לחתוך את הנייר שלא במקום הנקבים ויחתוך בשינוי (במרפק או ברגל).

הפרדת דפים: הלומד בספר ומצא שכמה דפים נדבקו יחד, מותר להפריד את הדפים, כיוון שדיבוקם לא נעשה על מנת להתקיים כלל.

זכות לימוד ההלכות להצלחת עם ישראל, לאחדות בתוכנו וסייעתא דשמיא בריבוי אהבת חינום, ביטול גזרות רעות ורפואה לכל חולי עמו ישראל.

"ה' רועי לא אחסר"

מדרש' תנ"ך

"ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלוהיך..."

הזהיר משה ואמר לבני ישראל: "ראו מה עבר עליכם עד עכשיו שהייתם משועבדים בגלות מצרים בשעבוד קשה, והן בצרות שהיו לכם במדבר. ועכשיו כשתכנסו לארץ ישראל יהיה לכם כל טוב ויהיה לכם לחם לשובע, היזהרו שלא יגבה לבכם ותבואו לשכוח את ה' אלוהיכם. אלא השתדלו והיזהרו להודות ולהלל את ה' יתברך על הלחם שאתם אוכלים לשובע, והן על הארץ הטובה אשר ה' אלוהיכם נותן לכם שאיירה צח וטוב כל כך..."

שנינו במסכת אבות: "אסור לו לאדם שיהנה מן העולם הזה בלא ברכה, וכל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה, כאילו נהנה מקדשי שמים (מקורבנות שהוקדשו לה'), שנאמר: "לה' הארץ ומלואה".

מצווה מן התורה לברך אחרי אכילת מזון לשובע, ככתוב: "ואכלת ושבעת, וברכת את ה' אלוהיך", אבל חכמים חייבו לברך אחרי כל אכילה ושתייה (ברכה אחרונה). ולמדו חכמים שיש לברך גם לפני האכילה (ברכה ראשונה), זאת למדו ע"י קל וחומר: "כשהוא שבע (בסוף הארוחה) - מברך! כשהוא רעב (לפני האוכל) - לא כל שכן?!" **במסכת ברכות נפסק** שחייבים לברך "ברכת המזון" **בישיבה**, ולא בעמידה או בהליכה. חכמי התוספות מסבירים: "לפי שברכת המזון מצוות דאורייתא, החמירו בה להיות יושב ומברך - מה שאין כן בשאר ברכות. רמז: "ושבעת" - שב עת, וברכת ברכת המזון!

זכות הלימוד בעלון לרפואת;

הרב דוד בן סעדיה, שולמית בת חממה יונה, דורית בת גאולה, דינה בת דיאמנמה, פיבי בת תמר, הדסה בת תמר, מול בת כוכבה, ברכה בת חביבה, שקד חיה בת אסנת, אורן בן אביגיל.

מסופר שבחצות לילה אחד

נשמעה נקישה על דלת ביתו של ר' שמואל סלנט (בחצר ה"חורבה" שבירושלים העתיקה), ובפתח ניצב ר' יעקב זלינר, מבעלי הבתים החשובים שבעיר וממקורביו של הרב.

"מה הביאך אלי בשעה זו?" שאל ר' שמואל את האורח שלפניו. "באתי לשאול שאלת חכם", השיב ר' יעקב בקול רפה, ומיד הוסיף ואמר: "הערב ישבתי שעה ארוכה בביתי עם כמה אורחים חשובים, ולאחר שעליתי על מיטתי נזכרתי, שלא ברכת המזון בתום סעודת הערב שלי".

רבי שמואל הכיר את אורחו כירא שמים מובהק, המקפיד על מצווה קלה כבחמורה, והשיב לו בלא שהיות: "תנוח דעתך, ר' יעקב. כיוון שלא אכלת פת ערבית הלילה הזה, לא נתחייבת בברכת המזון..."

האורח נדהם מדברי רבו, אך מפאת כבודו של הרב הנערץ לא הגיב על הערתו ונפרד ממנו לשלום. וכאשר נכנס לביתו, מצא על שולחנו את סעודת הערב שהכין לו, ובגלל האורחים ששהו בביתו עד שעה מאוחרת, לא נגע כלל במאכלו.

למחרת, בא האיש אצל רבי שמואל והתנצל בפניו על שהטרידו ללא צורך בחצות הלילה, והוסיף בנימה של התפעלות: "ידע נא רבנו, שכיוון אמש בדברך שהשמיע באזני, כי מפאת טרדת האורחים נשתכחה ממני העובדה, שלא נגעת בלחם שהכנתי לי לסעודת הערב. מסתבר, איפוא, שרוח הקודש מדברת מפי הרב!"

התחייך רבי שמואל והשיב לאורחו: "לא מרוח הקודש אמרתי לך אמש מה שאמרתי, אלא מסברה המיוסדת על אדני ההיגיון: חזקה על ירא שמים כמותך, שלא ישכח לברך ברכת המזון סמוך לגמר הסעודה. ואם ברי לך שלא ברכת ברכת המזון כדין, ברי לי שלא נתחייבת לברך, כי לא נטלת ידיים לסעודה..."

זכות הלימוד בעלון להצלחת מיכל בת יגאל צבי הי"ו

הדברים האלה של הרב קרליבך עמוקים וחשובים מאוד לכולנו. ראינו כבר שעם ישראל הוא גוף אחד ממש, נשמה אחת בגופים מחולקים. האחדות הזאת יוצרת קשר בלתי נפרד זה מזה. **אם המעשים שלנו מנותקים מן הקשר הזה, מתעוררת אצל הסובבים תחושה שאיננו מחוברים אליהם.** לא תמיד הם יוכלו להסביר לעצמם ממה התחושה הזאת נובעת, אך היא קיימת. מי שלומד תורה לעצמו בלבד ושקוע רק בעולמו הפרטי, גורם לריחוק בלתי מודע בניו ובין הרחוקים מתורה. לעומת זאת, אם אנחנו לומדים ובכך רוצים להוסיף בריאות לעם ישראל כולו, לכל אחד ואחת, הדבר הזה יורגש. דבר זה יבוא לידי ביטוי גם במעשים שנהיה מוכנים לעשות לטובת הכלל כשהיה צורך, אך גם בעצם הלימוד היומיומי. נפלה בחלקנו זכות גדולה להיות קשורים לתורה, אך יש רבים בעם ישראל שלא זכו לכך. התורה ניתנה לכל עם ישראל כולו, ולכן כולנו קשורים אלי ממש. חשוב להשתדל ולהאיר לרחוקים מתורה את אורה הטוב שלא זכינו אנחנו, אבל גם אם אי אפשר לעשות זאת בפועל - **חשוב ללמוד מתוך קשר וחיבור לעם ישראל כולו.**

2022 ה'אז' נ'אמ' שהתורה היא תי"ו, ואנו קשורים אליה בכל

2022. כשאנו עושים חטאים אנחנו מרגישים רע כי באמת אנחנו

2022 ואז קשורים לחטאים אלא לתורה, מצוות ומעשים טובים.

פינת האמונה

מדרש' תנ"ך

להיות מחובר

אנו זוכים ללמוד ביחד על סוגיית 'חיי תורה',

ובעזרת ה' יתקיים בנו הכתוב: "עץ חיים היא לחזיקים בה" **השבוע נלמד שכשאנו לומדים תורה היא עושה טוב לכל עם ישראל, גם לאנשים שאינם קשורים לתורה ולמצוות, וזוהי תורה שלנו הוא גורם לנו לאחוז כל יהודי אע"פ שדעותיו שונות משלנו.**

הרב שלמה קרליבך סיפר שלפעמים יכול אדם הלומד תורה להתקל באדם אחר שכועס עליו ולא מעריך את מה שהוא עושה. אצל לומד התורה בוודאי מתעוררת מחשבה: "איך הוא לא מבין את החשיבות של מה שאני עושה". הרב קרליבך לעומת זאת תולה את הסיבה לכעס דווקא בלומד תורה עצמו. כיצד? אומר ר' שלמה זצ"ל: אם התלמיד הזה היה לומד מתוך קשר אמיתי לכל עם ישראל, באהבת ישראל אמיתית, היהודי האחר לא היה כועס עליו. **מכיוון שהוא לומד לעצמו בלבד** הוא מעורר עליו את כעסו של השני...

זכות הלימוד בעלון לעילוי נשמת

שולמית שפרה בת טובה גיטל, יוכבד בת סעדיה, אמיתי אלימלך בן ליאח, שמעון בן יששכר רב כהן, אברהם בן לאה, נעמה בת אבישג, יפת בן מרים. משה מרלי בן חווה, אסתר בת מרים.

הלכות לשון הרע

~ג'צור lef~

בפינה זו ניגיי את עיקרי ההלכות כפי שמוצגות בספר "ניצור לשונך" המבוסס על הספר "שמירת הלשון" של ה"חפץ חיים". בסעיפתא דשמיא, השבת נתחיל בלימוד פרק שלישי, יח"ד שנוכח להתרחק מלח"ד וע"י חיי חברה תקינים נזכה לאהבת חנם וביאת גואל צדק. אמן.

הלכות לשון הרע, פרק שלישי, סעיף א

לשון הרע בסתר: המדבר לשון הרע בסתר, מאחורי גבו של חברו, כדי שזה לא ידע שהוא דיבר עליו רעה, מלבד איסור לשון הרע שעבר, הוא גם מביא על עצמו קללה האמורה בתורה: "ארור מכה רעהו בסתר".

הלכות לשון הרע, פרק שלישי, סעיף ב

לשון הרע על הזולת שהייתה אומרו אפילו בפניו: אסור לך לדבר לשון הרע על חברך, גם אם אתה משוכנע שהיית אומר לו אותם הדברים בפניו. יתרה מזאת, אפילו אם כבר אמרת לו את הדברים בפניו אין לך עדין היתר לספר זאת לאחרים.

"מח שסיפרתי לך על פרידמן שהוא אינו תלמיד חכם, איננו לשון הרע, משום שהייתי אומר לך את הדבר אפילו בפניו, אם היה כאן בעת".

טענותיו זה בחזקת לשון הרעו

"גברת דיאמנט היא עקרת בית מוזנחת, ודירתה אף פעם לא מסודרת. אני רשאי לספר לך על כך, משום שהייתי אומרת את זה גם אם הייתה עומדת בעת פה". **שוב טענות.**

הלכות לשון הרע, פרק שלישי, סעיף ג

הלכות הרע על הזולת בנוכחותו: לדבר לשון הרע על אדם בפניו הוא דבר חמור מאוד, ומבחינות מסוימות אף חמור יותר מלשון הרע שלא בפניו. המדבר בגנות הזולת ומשפילו ברבים - מלבד שהוא עובר על איסור לשון הרע, הוא גורם להרבות ריב ומדנים ופעמים רבות מגיע הדבר לידי הלבנת פנים. דברים אלו אמורים אפילו כאשר המדבר מתכוון לטובתו ולתועלתו של חברו,

בזה שהוא מבקר את חסרונותיו, מי שרוצה באמת להוכיח את חברו או להעיר לו שיתקן את מעשיו, יעשה זאת באופן אישי ובצנעה.

מנחם, קלמן ושלמה טיילו לאורך השדרה. תוך כדי שיחה פונה מנחם אל קלמן ושואלו: "אתה יודע ששלמה לא בא בזמן לתפילות?" **מלבד שהוא דיבר לשון הרע, הוא גם סתמי בעונן הלבנת פניו של שלמה.** אם מנחם רוצה להוכיח את שלמה על איחוריו לתפילה הוא יכול לומר לו זאת ביחידות.

הלכות לשון הרע, פרק שלישי, סעיף ד

דברים על הזולת שמותר לך לאומרם אם היית אומר אותם גם בנוכחותו: יש דברים מסוימים שאינם נחשבים ללשון הרע, אם המדבר היה אומר אותם גם בפניו של זה שעליו דיבר: האומר דברים שאין בהם דברי גנאי מפורשים אך השומע יכול לפרשם בשני אופנים - או כדברים בלתי פוגעים לחלוטין או כדברי גנאי". משמעותם של דיבורים אלו תלויה בצורת הביטוי, נעימת הדיבור או תנועות הידיים של המדבר. אם אותו אדם נוכח בשעה שמדברים עליו, הרי המדבר מתבייש בודאי לומר את הדברים באופן כזה שישתמעו כדברי גנאי. לכן העובדה שהוא היה מוכן לומר את הדברים בפניו, מוכיחה בעליל כי אין כוונתו שישתמעו כדברי גנאי ומשום כך מותר לו לאומרם.

לעומת זאת, אם דבריו משתמעם בברור כדברי גנאי, או שבתנועות ידיו הוא גורם שיובנו כך, הרי שאסור לו לומר את הדברים, ואין זה משנה אם אותו אדם נוכח או לא.

ראובן הגיע לעיר נכרית וחלף לחפש מקום שיוכל לסעוד בו את לבו. בדרכו פגש בשמעון ולוי ופנה אליהם בבקשה: "אולי תוכלו לתת לי כתובת של מסעדה כשרה?" "למה לך ללכת למסעדה?" השיב לו שמעון, "בביתו של לוי יש תמיד אוכל בשפע". דברי שמעון יכולים להתפרש כגלגול ועלבון: לוי הוא זללן וברשותו תמיד שפע מזון.

מאידך, יכולים דבריו דם להתפרש כדברי שבח וזעזועה: לוי הוא אדם מכניס אורחים ותמיד מוכן ברישותו מלא מזון לאורחים מזדמנים. מאחר וחדברים נאמרו בנוכחות לוי, כוונתו של שמעון הייתה כמובן לספר בשבתו. **אבל אם שמעון מנסה בדבריו ליצור את הרושם כי לוי זללן, אף שאינו אומר זאת בטפורש, הרי אז דבריו אסורים אפילו אם לוי נוכח במקום.**

שו"ת מהפרשה

ר' עזרא אלוט

ש: "והיה עקב תשמעון". איזו מצווה אדם דש בעקיבו כפשוטו?

ת: מצות ישוב א"י. ע"י הליכה ודריכה על אדמת הארץ (ר' מנחם מנדל מקוצק).

ש: ציון שלושה פירושים למילה "עקב"!
ת: רש"י: מצוות שאדם דש בעקביו, כלומר מזלזל בהן.
רמב"ן: עקב= בעבור, בגלל. **אור החיים:** שיהיה אדם הולך עקב בצד אגודל, מרחב עמוה.

ש: בשני מקומות בתורה כתובה הבטחת ה' לישראל בלשון "וברך את..."
א: צטט את הפסוקים ב. מה למדים מכך?
ת: (א) "וברך את לחמך ואת מימך" (שמות כג, 25) "וברך את פרי בטנך" (פרשתנו) (ב) הברכה המושלמת לאדם היא אם יש לו גם בנים וגם פרנסה.

ש: "כי ה' א' מביאך אל ארץ טובה". כמה פעמים נזכרת המילה "ארץ" בפרשתנו. ומהו נרמז בכך?

ת: שבע פעמים מוזכרת ארץ בפרשתנו. (הרמזים: א) בא"שכנו שבעה עממים. (ב) א"י התברכה ב-שבעת המינים..

ש: "ארץ זית שמן ודבש". באיזה סוג דבש מדובר?
ת: דבש תמרים.

ש: "ארץ חיטה ושעורה וגפן..." איזו הלכה נלמדת מפסוק זה?

ת: ההלכה: "כל המוקדם בפסוק זה מוקדם לברכה". כלומר יש לברך על הפירות לפי הסדר שבו הן כתובות בפסוק (ברכות מ"א). חשיבות הפירות נקבעת בהתאם לסמיכותם למילה ארץ.

ש: ואכלת ושבעת וברכת". מנין למדים שברכת המזון צריך לברך בישיבה?

ת: המילים: "ושבעת וברכת" נקראות גם: שכ - עת ברכת.

ש: מדוע אין להסיר את המפה והלחם משולחן הסעודה עד לאחר ברכת המזון?

ת: כי אין הברכה שורה על דבר ריק.

ש: כיצד נקרא יום מתן תורה בפרשתנו?
ת: יום הקהל (ו'ט)

שיואיל כבוד השר, בידועי ומכירי אותו שהוא מוהל מומחה לבוא למול את בני".

הרהר השר קמעא וחשב בדעתו שמצד אחד עליו למלאות פקודת המלך אך מצד שני יש חשש לביטול מצוות עשה של מילה, ואיך אפשר להתחמק מקיום מצוות הבורא מפני פקודתו של מלך בשר ודם!

קרא רבנו יצחק למשרתו וביקש ממנו שיסע לבדו עם מרכבתו למפעל הלבנים וימסור את האיגרת לבעל המפעל... הסכים המשרת לכך ולקח מידיו את האיגרת והמשיך בנסיעתו לכיוון המפעל. השר רבנו יצחק שבינתיים מל את הבן ניתקל בהפצרות של הקהל שישב ויסעד איתם את סעודת המצווה. לא יכול היה לסרב להם וישב לאכול איתם את הסעודה, כמובן בהיותו חכם וגדול בתורה, נשא דברים באמצע הסעודה. לעת ערב כאשר לא הבין את סיבת עיכובו של משרתו נסע למקום מפעל הלבנים לשאול בשלומו, ומה השתומם לשמוע מפי בעל המפעל כי לפי פקודת המלך באגרתו הסודית הוצא להורג משרתו ה-"נאמן..."

סיפור זה מלמדנו כי אצל רבנו יצחק אברבנאל למרות חיבתו אל המלך ולמרות רצונו למלא אחר פקודת המלך בהקדם האפשרי, בכל זאת, כאשר ישנה פקודה ממלך מלכי המלכים יש סדר עדיפות ופקודת אלוקי ישראל קודמת. ושכרה בצידה... גם כאן, לכאורה, רבנו יצחק אברבנאל, במחשבה שנייה או ראשונה, היה יכול למלא קודם את פקודת המלך ואחר כך לחזור ולמול את התינוק... אך מי שיראת שמים על ראשו לא הרשה לעצמו לדחות את פקודת מלך מלכי המלכים הקב"ה אלא קיימה מיד ובכך הציל את חייו.

זכותו תגן עלינו אמן.

לוי' שיעורים בכפר ביל'ו ב':

יום ב': שיעור מישניות - לימוד סדר מועד, שעה: 21:00. השיעור מתקיים בבית משפחת טאייב.
יום ג': שיעור בספר התניא - מפי הרב מאיר הכהן, שעה: 21:00, השיעור מתקיים בבית הכנסת בכפר ביל'ו ב'.
יום ה': שיעור פרשת שבוע - שניים מקרא ואחד תרגום, שעה: 20:30, השיעור מתקיים בבית הכנסת בכפר ביל'ו ב'.
שבת קודש: שיעור רש"י - כ-20 דקות לפני תפילת מנחה.

לוי' תפילות בשבת:

מנחה ערב שבת: 19:05
שחרית: 9:00
מנחה: 18:45
סעודה שלישית: 19:05
ערבית מוצ"ש: 20:00

לפרטים על זמני שיעורים ותפילות:
בטל: 050-3503025

דון יצחק אברבנאל- היה מדינאי, פילוסוף תורני, פרשן מקרא וכלכלן, נולד בליסבון בשנת 1437, נפטר בויניציא ונקבר בפדואה בשנת 1508. אביו היה איש ציבור, וסוכן כספים של מלך פורטוגל. שרי המדינה ואציליה היו משכימים לפתחו. ר' יצחק אברבנאל ידוע בפירושו על התורה וכן בהיותו שר האוצר בממלכות קסטיליה ואראגון במשך שמונה שנים.

דון יצחק אברבנאל נולד בליסבון שבפורטוגל לדון יהודה. למד תורה מרבו המובהק, רבי יוסף בן אברהם חיון. למד פילוסופיה לפי הספרים שהיו ידועים בימיו. בנערותו חיבר את הספר "עטרת זקנים" הכולל, ביאור לפרשת "הנה אנכי שולח מלאך לפניך" שבפרשת כי תשא. יחד עם חיבור זה חיבר גם את הספר "צורת היסודות", הכולל השקפות פילוסופיות על העולם והטבע, וכן על ההשגחה הפרטית, הישארות הנפש ויסודות הדת. הוא החל לכתוב פרוש לספר דברים בשם "מרכבת המשנה", אך נאלץ לעזוב את עבודתו הספרותית בגלל בחירתו לשר האוצר על ידי אפונסו החמישי, מלך פורטוגל (משרה אותה מילא קודם לכן אביו דון יהודה).

סיפור- "כוחה של מצווה" בימי תור הזהב של יהדות ספרד, כאשר רבנו יצחק אברבנאל היה שר האוצר של מלך ספרד, קנאו בו השרים מאוד, ואמרו למלך: "כיצד אתה נותן אמון בשר האוצר היהודי? העמידה בניסיון, לראות אם באמת ישר ונאמן הוא לך!" קרא המלך לרבינו יצחק וביקשו שיפרט לו בכתב את כל רכושו בתוך שלושה ימים.

חזר רבנו יצחק והגיש את חשבון רכושו שנעמד ב- שבע מאות אלף שקל. צחקו השרים מחשבונו ואמרו הרי ארמונו לבד שווה יותר מכפליים מן הסכום הזה... מה עם חשבונות הבנקים המזומנים וכו'...

חרה אפו של המלך עד מאוד על שר האוצר שלא דובר אמת, וגמר אומר בליבו להוציא להורג את שר האוצר, אך בידועו שבציבור הרחב יש אהבה גדולה לשר האוצר, ובפרט אצל הסוחרים שהוריד להם מיסים, החליט להורגו בצנעה במפעל ליצור לבנים שדולק בו כבשן האש יומם ולילה.

קרא המלך לשר האוצר ומסר בידו אגרת מלכותית חתומה בחותם המלך, וציווה עליו שילך באופן דחוף למפעל הלבנים למסור את האיגרת לידיו של בעל המפעל. באגרת היה כתוב שישלך לכבשן האש באין אומר ודברים את מביא המכתב!!

שר האוצר מיהר לקיים את פקודת המלך, ועלה על מרכבתו בליווי משרתו הנכרי עמו. כאשר יצאו מהעיר השר ומשרתו הבחינו באיש יהודי שעומד בפרשת דרכים ומבקש מהם לעצור הורה ר' יצחק למשרתו לעצור, ואז ניגש היהודי לשר ואמר: "אדוני השר! לפני שמונה ימים נולד לי בן זכר והזמנתי מוהל לבוא היום אל ביתי אך לצערי חלה המוהל ולא יוכל לבוא למול את בני, לכן נפשי בבקשתך

"עץ זיתים היא למוזיקים בה- ותומכיה מאושר"

ואלה יעמדו על הברכה: גל בן דינה, מוריה בת בת-שבע, גל בן ציון, רון בן יגאל, יגאל בן סעדיה, בת שבע בת סעדיה, מנדי בן ימימה, יונתן בן לאה, שרית בת תמר, מישל בן שושנה, שרונה בת אילנה, בת ציון בת לאה.